

mere. Det fejler jo neppe, at der vil findes dem, som ville gøre denne Lov til saa ringe en Sag som muligt, men ikke desto mindre tror jeg, at Tiden vil vise, at vi her ere inde paa en god Vej, at vi her ere inde paa at fremme en Sag, som vil faa overordentlig stor Betydning for den mindre Mand omkring paa Landet. Jeg er for saa vidt glad ved de Udtalelser, som før bleve fremsatte af det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (H. J. Nielsen). Jeg tror, at han ser fuldstændig rigtigt paa dette Spørgsmaal.

C. C. Andersen: Anledningen til, at jeg har begæret Ordet, er nogle Udtalelser fra det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Jørgensen), som gik ud paa at bebrejde Socialdemokratiet, at det under Sagens Behandling i det andet Ting var fremkommet med den Tanke, at Indførelse af Fæste vilde være bedre end den Ordning, som nu godkendtes gennem dette Lovforslag. Jeg maa gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Socialdemokraterne ikke stode ene med denne Tanke, men at ogsaa en hel Del af det ærede Medlems ny Partifæller sluttede sig dertil. Det Spørgsmaal, om det skal være Fæste eller Ejendom, har i og for sig slet ikke noget med Arbejdsudbyttet af gøre. Man har jo noget, som hedder Arvefæste. Den Formue, som en Landarbejder tilvejebringer gennem Forbedringer og Forøgelse af den Ejendom, han har fæstet, vil meget godt kunne gaa i Arv til hans Børn. Det forekommer mig derfor, at Spørgsmaalet om den Form, hvorunder Landarbejderen skal benytte en saadan Ejendom, ikke har noget med Spørgsmaalet om Arbejdsudbyttet at gøre, og det ærede Medlem tager fejl, naar han mente, at Socialdemokraternes Tanke var til Hinder for, at de vedkommende fik det fulde Udbytte af deres Arbejde. Mange Landmænd her i Landet, der sidde som Ejere af deres Ejendomme, have dem prioriterede op til Skorstenen, som man siger. Skønt de ere Ejere, faa de derfor i Virkeligheden ikke det fulde Udbytte af deres Arbejde, idet det gaar til de Kapitalister, som have Prioriteter staaende i vedkommende Landejendomme. Det selvsamme vil være Tilfældet med den Landarbejder, som erhverver en Ejendom

paa den her foreslaaede Maade. Han skal først forrente den Sum, som er anbragt i hans Ejendom, forinden han kan tænke paa selv at faa noget Udbytte af sit Arbejde. Naar Socialdemokraterne og med dem mange andre mene, at Fæste er en heldigere Form end den her foreslaaede, er det dels fordi man mener, at Landarbejderne derved ville have lettere ved at opnaa at faa et Hus og en Jordlod, dels fordi der vil være større Sikkerhed for, at Huset og Jordlodden i Fremtiden ville blive bevarede for Arbejderstanden. Det er den samme Betragtning, som har gjort sig gældende med Hensyn til Lovforslaget om Arbejderboliger. Det har jo faaet en saadan Form, at man kan danne Foreninger, og at disse kunne laane Penge af Statskassen til Opførelse af Huse. Resultatet af denne Virksomhed har ganske sikkert i mange Tilfælde været, at det vel har været Arbejdere eller med dem ligestillede, der have dannet Foreningerne og bygget Arbejderboligerne, men Tid efter anden, naar Byrderne bleve for svære for dem, have de solgt Ejendommene, og disse ere da gaaede over til en anden Klasse i den, de oprindeligt vare tiltænkte. Derfor er der et meget stærkt Ønske inden for Socialdemokratiet om at faa Loven ændret saaledes, at det altid bliver Kommunerne, som faa Statslaan og opføre Boligerne for derefter at leje dem ud til Arbejdere til den billigst mulige Pris, thi derved ville Arbejderboligerne kunne bevares for Arbejderstanden og et varigt Gode være opnaaet. Det selvsamme, synes jeg, gør sig gældende lige over for det her foreliggende Spørgsmaal. — I øvrigt vil ogsaa jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse.

Jørgensen: Jeg skal ikke indlade mig paa nogen Diskussion med det ærede Medlem om Fæste, fordi jeg antager som sikkert, som det ogsaa blev sagt af det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (H. J. Nielsen), at alt, hvad der hedder Fæste, er kommet saadan i Miskredit ude paa Landet, at der slet ikke kan være Tale om at vende tilbage dertil; dertil have vi for mange daarlige Minder derom her i Landet. Men naar det ærede Medlem mener, at Landarbejderen vil komme til at sidde